

ПРОГРАМА

ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ ПРЕЗ 2016

ГОДИНА

Програмата е изготвена на основание чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящата Програма е разработена в изпълнение на чл.26 а, от Закона за народните читалища, съгласно представените предложения от председателите на Народните читалища за дейността им през 2016 г.

Съгласно чл.2 от ЗНЧ, читалищата са юридически лица с нестопанска цел. Те са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

На територията на община функционират 15 читалища. Всичките те са съдебно регистрирани и са вписани в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата.

Дейността на читалищата е обезпечена с държавна субсидия. Средствата за читалищата се регулират и разпределят между читалищата от комисия, определена със заповед на кмета и по Механизъм, определен от Министерството на културата, като средствата се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно чл.23, ал.1 от ЗНЧ.

II. АНАЛИЗ НА СТРУКТУРНОТО И ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

ВЪНШНА СРЕДА

Възможности:

- Културно-етническо разнообразие;
- Добро сътрудничество с общинска администрация и НПО;
- Участие в проекти пред Министерство на културата и други донори;
- Оказване на методическа помощ от Община Дългопол.

Заплахи:

- Недостатъчно добре работеща икономика;
- Бизнесът все още остава неангажиран към читалищната дейност;
- Недостатъчна активност на някои читалищни настоятелства.

ВЪТРЕШНА СРЕДА

Силни страни:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- Повишаване квалификацията на работещите в читалищата;
- Добра материална база;
- Наличие на компютри и офис техника;
- Наличие на библиотеки във всички читалища;
- Обновяване на библиотечния фонд и МТБ чрез работа по програми и проекти;
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност.

Слаби страни:

- Концентриране на щатен персонал в НЧ „Н. Й. Вапцаров”, гр. Дългопол;

- Недобре разпределена читалищна мрежа;
- Недостатъчна активност при търсене и разработване на проекти;
- Липса на финансов ресурс за развиване на нови форми на дейност, поддръжка и ремонт на сградния фонд;
- Липса на квалифицирани специалисти за различните читалищни дейности.

На територията на община Дългопол по регистрация съществуват 15 броя читалища: Читалище „Н.И.Вапцаров-1896" гр. Дългопол, Читалище „Добри Иванов 1894" с. Аспарухово, Читалище „Кирил и Методий-1927" с. Боряна, Читалище „Просвета-1954" с.Величково, Читалище „Назъм Хикмет-1953" с.Лопушна, Читалище „Али Ямурлов-1938" с.Медовец, Читалище „Асен Златаров 1909" с.Партизани, Читалище „Лиляна Димитрова-1927" с.Поляците, Читалище „Светлина-1928" с.Рояк, Читалище „Пробуда-1932" с.Цонево, Читалище „Кирил и Методий-1934" - Яворово, Читалище „Светлина 1928" - с.Сава, Читалище „Петко Ив. Недев-1927" с. Комунари, Читалище „Хр.Ботев" с.Красимир, Читалище „Светлина" с.Камен дял. Общата численост на субсидираните читалищни бройки е 27 /двадесет и седем/, разпределени за 2015 година, както следва:

Читалище „Н.И. Вапцаров-1896" гр.Дългопол - 15,8 бройки
 Читалище „Добри Иванов 1894" с.Аспарухово - 2,2 бройки
 Читалище „Кирил и Методий-1927" с.Боряна - 1,1 бройка
 Читалище „Просвета-1954" с.Величково - 0,5 бройка
 Читалище „Назъм Хикмет-1953" с. Лопушна – 0,6 бройка
 Читалище „Али Ямурлов-1938" с.Медовец - 1,5 бройка
 Читалище „Асен Златаров-1909" с.Партизани - 1,1 бройка
 Читалище „Лиляна Димитрова-1927" с.Поляците - 1,1 бройка
 Читалище „Светлина-1928" с.Рояк - 0,5 бройка
 Читалище „Пробуда-1932" с.Цонево - 1,2 бройка
 Читалище „Кирил и Методий-1934" кв. Яворово - 0,6 бройка
 Читалище „Светлина 1928" с. Сава - 0,7 бройка
 Читалище „Хр.Ботев" с.Красимир – 0 бройки
 Читалище „Светлина" с. Камен дял – 0 бройки
 Читалище „Петко Ив. Недев-1927" с. Комунари – 0,1 бройки

Основните и допълнителните им дейности са били финансирани от държавния и общинския бюджет, собствени приходи и др.

От държавния бюджет за читалищна дейност през 2015 година са осигурени **общо 187400 лв.** По читалища тези средства са били разпределени, както следва:

Читалище „Н.И. Вапцаров-1896" гр.Дългопол - 109 952 лв.
 Читалище „Светлина-1928" с.Рояк - 3 640 лв.
 Читалище „Добри Иванов 1894" с.Аспарухово - 15 343лв.
 Читалище „Пробуда-1932" с.Цонево – 8 450 лв.
 Читалище „Кирил и Методий-1927" с.Боряна - 7 883 лв.
 Читалище „Лиляна Димитрова-1927" с.Поляците - 7 520 лв.
 Читалище „Просвета-1954" с.Величково - 3 224 лв.
 Читалище „Асен Златаров 1909" с.Партизани - 7 940 лв.
 Читалище „Назъм Хикмет-1953" с. Лопушна - 3 960 лв.
 Читалище „Али Ямурлов-1938" с.Медовец - 10 107 лв.
 Читалище „Хр.Ботев" с.Красимир - 0 лв.
 Читалище „Светлина 1928" с-Сава - 4 584 лв.
 Читалище „Кирил и Методий-1934" кв. Яворово - 4 447 лв.
 Читалище „Светлина" с. Камен дял - 0 лв.
 Читалище „Петко Ив. Недев-1927" с. Комунари – 350 лв.

Дофинансиране от общинския бюджет за 2015 год. в размер на **20 500 лв.** – от които: - 5 500 лв.- разходи за отопление с природен газ на читалище „Н.И.Вапцаров - 1896" – гр.Дългопол ,10 000 лв.за изплащане на обезщетение при пенсиониране на трима читалищни дейци и 5 000 лв. за подпомагане дейността на читалищните състави.

III. СТРУКТУРНО И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА ЧИТАЛИЩАТА ЗА 2016 ГОДИНА

От държавния бюджет за читалищна дейност през 2016 година са осигурени **общо 191160 лв. както и общинска субсидия в размер на 10 000 лв . /5 500 за отопление в НЧ „Н.Й.Вапцаров”, гр. Дългопол и 4 500 разпределени по читалища за дейност/.**

По читалища тези средства са разпределени съгласно протокол 1/29.02.2016 год. от комисия, за разпределяне на предвидените средствата като субсидия за читалищна дейност по държавния и общински бюджет за 2016 година в община Дългопол, назначена със заповед №147/26.02.2016 год. на Кмета на община Дългопол, както следва:

Читалище „Н.Й. Вапцаров-1896” гр.Дългопол - 101 024 лв.
Читалище „Светлина-1928” с.Рояк – 7 080 лв.
Читалище „Добри Иванов 1894” с.Аспарухово - 14 568 лв.
Читалище „Пробуда-1932” с.Цонево –7 352лв.
Читалище „Кирил и Методий-1927” с.Боряна – 7 216 лв.
Читалище „Лиляна Димитрова-1927” с.Поляците - 7 080 лв.
Читалище „Просвета-1954” с.Величково - 7 080 лв.
Читалище „Асен Златаров 1909” с.Партизани - 7 080 лв.
Читалище „Назъм Хикмет-1953” с. Лопушна - 7 216 лв.
Читалище „Али Ямурлов-1938” с.Медовец - 8 168 лв.
Читалище „Хр.Ботев” с.Красимир - 0 лв.
Читалище „Светлина 1928” с-Сава - 7 216 лв.
Читалище „Кирил и Методий-1934” кв. Яворово – 7 352 лв.
Читалище „Светлина” с. Камен дял - 3 540 лв.
Читалище „Петко Ив. Недев-1927“ с. Комунари – 3 676 лв.

Субсидирани бройки - 27

Читалища предоставили план за дейността си през 2016 год. в община Дългопол:

Читалище „Н.Й. Вапцаров-1896” гр.Дългопол
Читалище „Светлина-1928” с.Рояк
Читалище „Добри Иванов 1894” с.Аспарухово
Читалище „Пробуда-1932” с.Цонево
Читалище „Кирил и Методий-1927” с.Боряна
Читалище „Просвета-1954” с.Величково
Читалище „Асен Златаров 1909” с.Партизани
Читалище „Али Ямурлов-1938” с.Медовец
Читалище „Светлина 1928” с-Сава
Читалище „Кирил и Методий-1934” кв. Яворово
Читалище „Петко Ив. Недев-1927“ с. Комунари

Читалища сключили договор за взаимоотношенията с община Дългопол във връзка с изразходване на предоставената бюджетна субсидия за 2016 год.:

Читалище „Светлина-1928” с.Рояк
Читалище „Добри Иванов 1894” с.Аспарухово
Читалище „Пробуда-1932” с.Цонево
Читалище „Кирил и Методий-1927” с.Боряна
Читалище „Просвета-1954” с.Величково
Читалище „Али Ямурлов-1938” с.Медовец
Читалище „Светлина 1928” с-Сава
Читалище „Кирил и Методий-1934” кв. Яворово
Читалище „Петко Ив. Недев-1927“ с. Комунари
Читалище „Светлина” с. Камен дял

IV.ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ПОДЦЕЛИ В ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ ПРЕЗ 2016 ГОДИНА

ЦЕЛИ:

Настоящата програма има за цел да подпомогне организирането и реализацията на комплекса от дейности, както и да съдейства за повишаване активността на читалищните ръководства с цел създаване на

благоприятна творческа среда за всички възрастови групи, ползващи услугите на народните читалища в община Дългопол.

ПОДЦЕЛИ:

- Развитие и утвърждаване на духовните и културни ценности на гражданското общество;
- Институционално укрепване на читалищата като местни общностни центрове с културно-просветни, информационни, социални и граждански функции;
- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Участие при поддържането на традиционните форми на културата и фолклора и при осигуряване на трансмисията им към следващите поколения;
- Активизиране ролята на читалищата в процеси, подпомагащи местното развитие и изграждане на демократичното местно самоуправление;
- Повишаване ролята на читалищата при социалната и културна интеграция на различни общности, в т.ч. групи в риск, в неравностойно положение, етнически общности и др.;
- Превръщане на читалищата в общодостъпни центрове за библиотечно и информационно осигуряване на населението, чрез ускореното навлизане в дейността им на съвременните комуникационни и информационни технологии;
- Разширяване възможностите на читалищата за предоставяне на услуги, свързани с осигуряване на продължаващо образование, личностна реализация и ново ниво на компетентност на гражданите. С разбирането, че на читалищата трябва да се гледа като на модерни институции на бъдещето, осъвременяването на културните и социалните дейности в българските читалища са едни от основните елементи в дейността им като същевременно те трябва да останат неделимо свързани с основните читалищни принципи за съхраняване и развитие на националните традиции и обичаи свързани и с определена регионална идентичност. Освен традиционните
- любителски колективи, библиотечно дело, школи по изкуствата и чуждите езици, краеведски изследвания, настоящата програма предвижда да бъдат разработени и други дейности: по проблемите на безработицата, по болестите на модерното общество - СПИН, рак, екологични проблеми, възпитание на децата, обучение по боравене с компютърна техника, лекции по разясняване законите на страната.

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ:

1. Библиотечно дело:

- Да се използват възможностите за актуализиране и обучение на библиотекарите чрез програми и специализирани курсове.
- Да се наложи като практика връзката селска-общинска-областна библиотека.
- Да залегнат в плановете на библиотеките конкретни мерки за работа с подрастващите и приобщаването им към читателската аудитория.
- Да се предлагат повече специализирана информация и достъп до платени е- сайтове с цел максимално обслужване на гражданите
- Да се приемат мерки за обслужване на граждани в неравностойно положение
- Да се пропагандират чрез медиите мероприятията по календарния план, честване на бележити дати от местно и национално значение и актуални събития от деня

2.Културни дейности :

- Амбицията на читалищата в общината е да утвърдят мястото си на културен и информационен център в съвременното социо-културно пространство. Основа на успешната работа е съчетаването на традицията със съвременните изисквания. Така използвайки старите традиции и съобразявайки се с новите обстоятелства да бъде надградено старото и да се съгради по-доброто ново.
- Да се разшири обхвата на населението и включване на повече желаещи във формите на

любителските състави

- Да се преосмислят и предлагат конкретни форми на услуги, свързани със свободното време, отдиha и спорта
- Да се създадат форми на обучение различни от традиционните в училище в зависимост от нуждите и желанието на населението
- Да се предлагат форми на обслужване на възрастни и хора в неравностойно положение включващи и обслужване по домовете
- Да залегнат в плановете на читалищата Услуги за населението, свързани с използването на информационни и комуникационни технологии за бизнес, обучение и услуги на базата на информационните технологии (обучение, здравни съвети, подпомагане на бизнеса, и др.
- Да се кооперират читалищата по възможност при честването на бележити дати и годишнини както и в мероприятията включени в годишните календарни плановете
- Да се изготвят репертоарните плановете на художествените състави в унисон с местните, национални и международни културни форуми/фестивали конкурси /.

ОТЧИТАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА:

Съгласно чл. 26, ал.4 от ЗНЧ председателите на читалища предоставят ежегодно отчет до 31 Март пред кмета на общината и общински съвет докладни за осъществените читалищни дейности в изпълнение на годишната програма и изразходваните от бюджета за предходната година средства.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата програма е отворена за допълнения. Неделима част от настоящата програма е културният календар на община Дългопол, в частта му реализираща се от читалищата на територията на общината, както и представените от председателите на народните читалища в община Дългопол предложения за дейността им, намиращи се за сведение в Общинска администрация Дългопол.

Приета с Решение №8-7 по протокол № 8 от заседанието на Общински съвет – Дългопол, проведено на 26.04.2016 г.